

ТРАВЕНЬ

1975

Київ

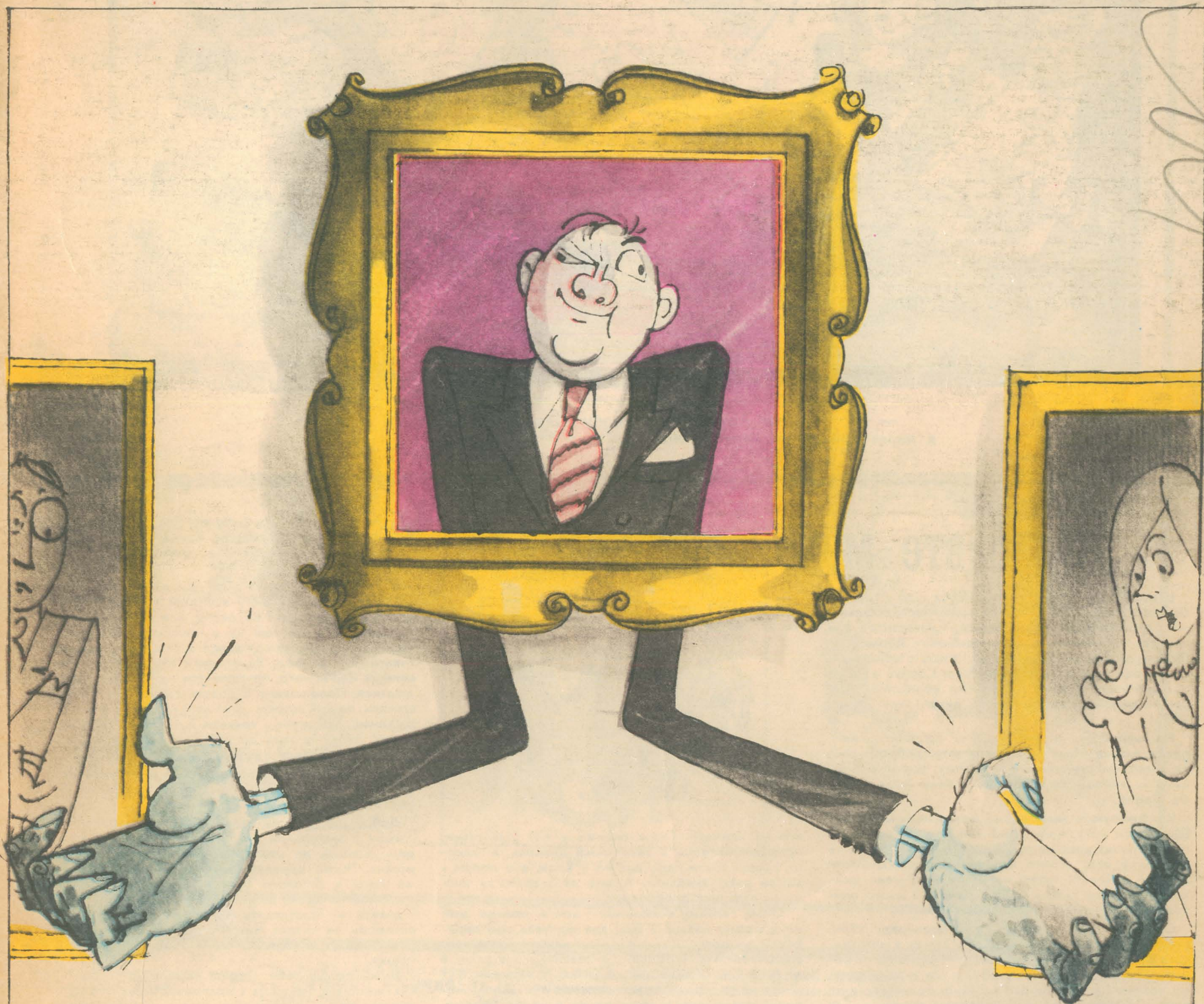
Виходить з січня 1927 р.

№ 10 (956)

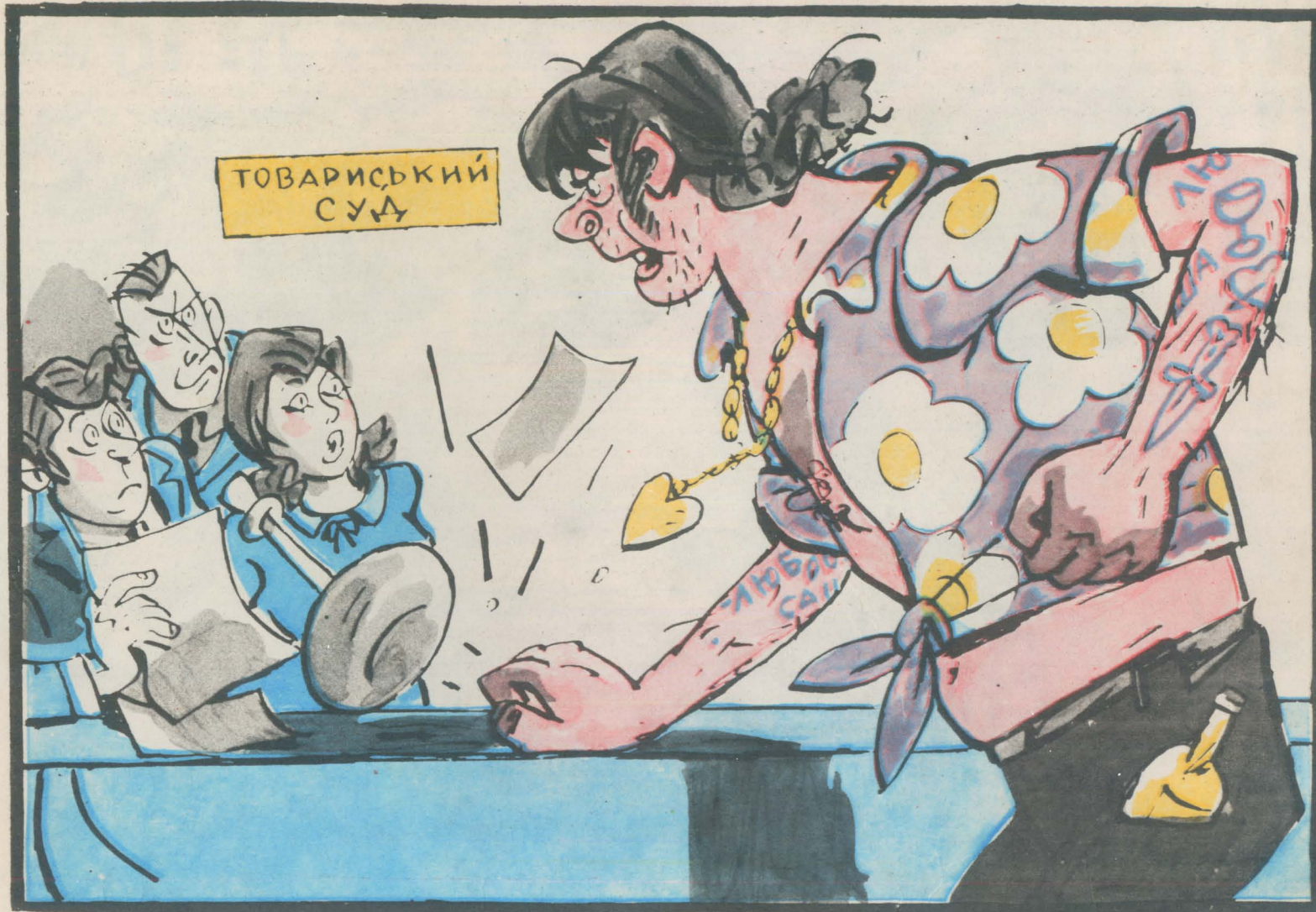
Ціна номера 12 коп.

ДІПЛОМ

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

Портрет хабарника.

— Ні, це я вас питаю, як ви допустили, що з порядної людини я перетворився на чортзна-що?!

Позбавте мене контролю!

Шановний Перче! Звертається до тебе зі скаргою колишній голова Великоолександрівської міжрайонної Ради Українського товариства мисливців та рибалок Яків Никодимович Дармостук. Скаржусь я вже давно. Писав і пишу в усі інстанції. А оце вже й до тебе дійшов. Справа в тому, що районний комітет народного контролю і редакція районної газети просто дихати мені не дають.

Приїздили тут по моїх скаргах численні комісії, проте жодна з них не сказала мені доброго слова. Навпаки: звинувачували у тому, що моя писанина — липова, безпідставна. Єдина надія на тебе, Перче.

Конфліктую з тими двома організаціями давно. Ще з того часу, коли районний комітет народного контролю вперше примусив мене повернути в державну касу нібито незаконно одержані гроші, а в районній газеті написали про мене фейлетон. Скільки галасу було у районі з цього приводу!

Суть же ось у чому: у міжрайраді УТМР виявилось місце єгеря. Довго думав я над тим, кого б влаштувати на цю посаду, і вирішив оформити свого сина, який перебував на стаціонарному навчанні у технікумі. Звичайно, працював я за двох. Та хіба народний контроль врахував це? Довелось повернути все до копійчки. Як же мені не скаржитися?

Пізнш звинуватили мене в хуліганстві. Мене, Дармостука, — в хуліганстві?! Та я ж мухи не зобиджу, не те, що людини. А було ось як. Провели ми на високому рівні пленум міжрайради. А порядок у нас був такий: провів «міроприємст-

во» — наливай! Отож сидимо у лісі біля річки, остограмлюємось і закусуємо юшкою. А хлопці в мене були такі, що не з води, а з полум'я могли рибу викоптити. А вже як зварять ту юшку — пальчики пооблизуюсь.

Отож сидимо, гомонимо. І хоч я, правда, вже на доброму «взводі» був, але відчував, що перебуваю на посту. А тут саме лихий приніс якихось відпочиваючих. Дорослі на травичку посідали, а дітлахи їхні — мерщій до річки, з вудками. Тут уже я не витримав. Браконьєрство! Мої хлопці-молодці, засукавши рукави, пішли у наступ. Добре, що ті швидко змоталися, а то б до рукопашної дійшло. І, уяві собі, Перче, в районній газеті назвали мене нащадком унтера Пришибеєва. Як це тобі подобається? Іду тепер вулицею, а дітлахи пальцями тикають:

— Пришибеєв пішов...

Шуму тоді також було багато. Мовляв, Дар-

мостук сітками ловить рибу під час нересту, а дітям і з вудкою не можна посидіти біля річки! Наївні, заздрісні люди. Я ж Дармостук, а вони хто!...

А то ще якось захотілося нам зайчатинки. Але спробув на білому снігу в чорній одежині застукати зайця! Він хоч і косоокий, але бачить, чортяка, добре! Та ми теж не з простаків. Зібралось нас сім чоловік, подягалися в білі маскувальні халати — і вперед. Як оточили куцохвостих біля селища Кар'єрного, то сіромахи не знали, куди діватися. Пополювали б добре, коли б нас не застукали на цій справі громадяни Тонкошкур та Дуденко. Застукали і заявили. І куди б ти, Перче, гадав? Знову ж таки до народного контролю і в редакцію районної газети! А ті раді старатися...

Правда, цього разу в газеті фейлетону не було, та все ж довелось мені розпрощатися зі своєю улюбленою посадою.

Добре ще, що так легко відбувся. Перевели з голови у заступники. І позаштатним автоінспектором, візьміть до уваги, залишили. Отож, жити б можна. Жити, керувати і контролювати. Але як же його, в бісового батька, спокійно житимеш, коли тобі й кроку вільно ступити не дають? Так і дивись — підставлять ніжку як не народний контроль, то газета. Кажуть, не маю права я керувати і контролювати, бо у самого рильце в пушку.

Дуже прошу тебе, Перче, захисти мене од таких жадливих наклепів і несправедливих переслідувань! Бо як не захистиш, то я й на тебе скаргу напишу.

Скаргу до Перця допоміг написати Дармостукові редактор великоолександрівської районної газети «Будівник комунізму».

В. МОРОЗОВ.

Херсонська область.

Після піруетів на «бобику»

Редакція одержала листа від тракториста колгоспу «Поділля» Чемеровецького району Д. П. Ходзинського, у якому той повідомляв, що голова колгоспу Йосип Антонович Добровольський — справжнісінький браконьєр. І не тільки він сам, але й голова місцевої Зарічанської сільради Олександр Семенович Завгородній. Начебто в ніч з дев'ятого на десяте січня, коли перші півні вже проспівали, а треті ще спали, закортіло обом головам свіженької зайчатини.

Сіли вони в «бобик», перевірили, чи добре фарі світять, і давай по озимині за вухатими гасати. А минула зима, самі знаєте, нікудишня була: ні морозу, ні снігу пугнього. Засів керівний дуєт посеред озимого клину по самі вуха, і ні туди, і ні сюди. Спочатку самі «бобики» смикали, аж упріли, — не помогло.

Бачить Йосип Антонович: скоро уже й треті півні засівають, а там і розвиднятися почне. Боронь боже, подумав, побачать колгоспники своє керівництво посеред поля у такій халепі — поважати ж перестануть.

— Поганай, Семеновичу, у село, — каже до Завгороднього, — ти ж у чоботях. Недалечко від краю живе шофер Олійник. Нехай бере свого ЗИЛа та мчить сюди.

Розбурканий серед ночі шофер довго не міг зрозуміти, чого від нього хочуть. А зрозумівши,

хутко примчав на місце події, майстерно зманеврував грузовиком на розкислому полі і майже впритул наблизився до загрузлого «бобики». Йосип Антонович, стоячи на передньому буфері, спритно, як заправський моряк, кинув Олійникові кінець буксирного троса.

А далі все повторилося спочатку: засів і ЗИЛ. — Поганай, Миколо, в село, — звелів Добровольський шоферові, — розбуди когось із трактористів.

Найближчою була хата Ходзинського, і Олійник завернув туди. Ходзинський їхати відмовився, мотивуючи це тим, що звечора, після роботи, трохи випив і розпрощатися з правами йому неохота.

Наступного ж ранку він залишився без роботи. Прочитали ми отаке і не повірили. Не може, подумали, бути, щоб два керівники гасали на автомашині за зайцями. Не степом, примітьте, а полем, яке засіяли пшеницею. Не може також бути й такого, щоб тракториста ні за що з роботи прогнали.

Одне слово, вирішили ми у самого Йосипа Антоновича Добровольського поцікавитися. І що ви думаєте?

Ходзинського, виявляється, ніхто з роботи не звільняв. Принаймні, офіційно. Просто наступного ранку мав Ходзинський розмову з помічником бригадира тракторної бригади Гринаком. Оскільки помічник не дуже слідував за лексиконом, ми можемо процитувати лише останню фразу з його емоційно насиченого монологу:

— Не захотів витягати голову — ходитимеш без роботи!

І зробив так, як пообіцяв.

А сам Йосип Антонович, виходить, ніби й ні при чому: він не лаявся, не кричав і взагалі — після того випадку лише раз бачив Ходзинського. Зустрів якийсь на вулиці. Ходзинський, звісно, відразу з претензіями: у мене п'ятеро дітей, дайте можливість працювати, та Йосип Антонович повісив дуже стримано. Він всього-на-всього м'яко зауважив:

— Треба бути людиною, Ходзинський...

Одне тільки незрозуміло: кому він адресував ті слова — собі чи механізаторові.

М. ПРУДНИК.

Хмельницька область.

Телеграфне
Агентство
ПЕРЦЯ

НЕВДАЧА АРХЕОЛОГІВ

ДОНЕЦЬКА область. Багато років височать на території Новогригорівської птахофабрики три величезні піраміди невідомого походження. Вони зацікавили учених-археологів. На Донеччину було споряджено комплексну наукову експедицію. Яке ж було розчарування археологів, коли вони виявили, що піраміди складаються виключно з пташиного посліду, котрий уже давно мусив би удобрити колгоспні та радгоспні поля! Учасники експедиції вирішили стягнути марно витрачені ними кошти з дирекції птахофабрики.

ЗОЛОТИЙ ФУНДАМЕНТ

Власкор ТАП повідомляє з Підволочиського району Тернопільської області: поганим літнім днем дітлахи з села Кам'янки випадково натрапили на кам'яні підпорки і фундамент якихось недобудованих споруд. Староніли пояснили допитаним малочам, що перша недобудова — майбутній міст, а друга — фундамент лікарні. Оскільки у ці споруди колись було вкладено великі кошти, зарослі мохом підпорки і фундамент називають у селі золотими.

Мал. П. КОГАНА

— Недаремно нашого художника-оформлювача називають тонким психологом!

ХРОНІКА НОВИН

ВНЕСОК МАЙСТРА

Учора за 15 хвилин до закінчення другої зміни було знято з конвейєра, упаковано і здано на склад готової продукції майстра дільниці Смоктуна, який, хильнувши зайвину, випадково упав на стрічку конвейєра.

Характерно, що електронно-лічильна машина зареєструвала його як товарну одиницю і показала, що дільниця виконала план на 101%.

ДЕФІЦИТ

Під час ревізії фірмового магазину «Тисяча і одна дрібниця» було виявлено недостатку однієї дрібниці — звичливості.

ВИРОБНИЧЕ НАВЧАННЯ

Старший продавець відділу тканин наказав молодій практикантці:

— Сім разів обміряй, один раз відріж!

ОСОБИСТЕ КЛЕЙМО

Учора штампувальник Крихта одержав особисте клеймо. Його поставив Крихті під праве око невідомий товариш по чарці.

Черговий хронікер
О. НЕСТЕРОВ.

— Вона в нас, бідолашна, тільки й перебивається з хліба на воду!

ПІРНУЛИ

ГУМОРЕСКА

Зустрілися біля річки два давніх приятелі.

— Ну, як поживаєш? — питає один.

— Та так, ніби й непогано. Маю «Волгу», добрячу дачу, а в будинку під цинковою жерстю три сучасних гарнітури і ще багато дечого.

— І в мене це все є, а, крім того, ще на трьох книжках вощаджасі три кругленьких суми.

— А в мене чотири кругленьких!

— А в мене...

— А в мене...

Залізли обидва у воду.

— Давай позмагаємось, хто просидить довше під водою, — запропонував перший. — Той, хто переможе, виграє сто карбованців.

— Давай! — підтримав другий.

Пірнали обидва. Нема, нема, аж виринають разом.

— Нічия. Ану давай на тисячу!

— Давай!

Знову пірнали, і аж на третій день... знайшли їх водолази.

Олексій ДОВГИЙ.

сміт. Решетилівка, Полтавської області.

Хорошо?! Та не зовсім

Є люди, які ніколи не втрачають оптимізму і завжди усім задоволені. Коли ви у такого товариша запитаете, як справи, він упевнено відповість «хорошо». Саме до таких людей належить і Геннадій Федосійович Смирнов — керуючий трестом «Вінницьжитлобуд».

Якось зустрілися ми з Геннадієм Федосійовичем, привіталися і, як водиться, питаємо:

— Як воно життя-буття, Геннадію Федосійовичу?

— Спасибі. Хорошо!

— Як з планом?

— Хорошо.

— Як виробничі показники?

— Хорошо.

— Що ще у вас хорошего?

— Хороший експериментальний будинок здал.

— Де саме?

— На житловому масиві «Вишеньки». По проспекту Космонавтів, 72. У хорошому місці стоїть.

— А сам будинок?

— Хороший: п'ять поверхів, сто квартир, шість під'їздів. У кожному під'їзді сміттєпровід. Такого будинку у Вінниці ще не було.

— Чудовий будинок? — перепитали ми.

— Хороший будинок, — поправив нас Геннадій Федосійович. — Все у ньому хороше: і стіни, і вікна, і фундамент, і фасад, і...

Ми слухали Геннадія Федосійовича і просто зачарувалися його словами, вірою в оте хороше, про що він так доступно і головне — образно розповідав. Слухали ми його і паралельно згадували листи, написані мешканцями цього будинку, документи, підписані директором Вінницького технікуму електронних приладів М. І. Ботвинком.

А в тих листах і тих документах значилося:

а) у торгових частинах будинку, над балконами 5 поверху залишилися щілини, через які вода протікає аж до нижніх поверхів;

б) у квартирах 6-го під'їзду ванні кімнати від дня здачі будинку в експлуатацію знаходяться під електронапругою;

в) всім сміттєпроводам закручені дротом і досі закриті;

г) біля під'їздів і підвалів поповнювалася земля;

д) не закінчено емульсійного фарбування зовнішньої штукатурки фасаду, через це штукатурка в багатьох місцях уже повідтіла і т. д. і т. п.

Словом, будинок у такому стані, що начальник житлово-експлуатаційної контори № 8 М. О. Романов не хоче брати його на свій баланс. Директор Вінницького обласного підприємства теплових мереж А. Ф. Юрчак пише, що теплову мережу в будинку досі не підготовлено до експлуатації і не передано їм на обслуговування. Дефекти і недоробки теплової системи не ліквідовані...

— Що ви на це скажете, Геннадію Федосійовичу?

— Хорошо! — чи то запитав, чи то підтвердив Геннадій Федосійович і поклав перед нами теж документ. То був акт за № 972. Акт державної комісії по прийому експериментального будинку по проспекту Космонавтів, 72, від грудня 1973 року. І під тим актом стояли прізвища:

а) голови держкомісії — голови

Ленінського райвиконкому м. Вінниці т. Вербила;

б) члена комісії — начальника ЖЕК-8 М. О. Романова.

Але не це головне. Головне в цьому акті було слово, підкреслене червоним олівцем, і називалося воно «хорошо». Зміст його означав — роботи у згаданому будинку виконані — хорошо.

— Хорошо! — тепер уже сказали ми. — Але...

— Ніяких «але», — заперечив Геннадій Федосійович. — Ми будинок здали, і ви бачите, як державна комісія оцінила нашу роботу. В тому числі і Микола Олексійович Романов, який тепер не хоче брати такий хороший будинок на свій баланс. Я що, його примушував той акт підписувати?

— Маєте рацію, Геннадію Федосійовичу, але ви забули ще про один папірець, — перебили ми керуючого і поклали перед ним лист, який підписав Г. Ф. Смирнов і гарантував, що всі оті згадані дефекти і недоробки ліквідує в серпні місяці 1974 року.

— А тепер уже весна тисяча дев'ятсот сімдесят п'ятого року, Геннадію Федосійовичу. А будинок і досі стоїть недороблений. Так це хорошо чи...?

— Нехорошо, — чесно признався Геннадій Федосійович.

— Погано?

— І дуже, — скромно закінчив керуючий і важко опустився у крісло.

П. ЩЕРБАНЬ, О. ФЕДОРЧУК.

м. Вінниця.

М. В. ГОРБАЧОВА

Дали перцю!

В одному з листів до виставному («Виставка ширнотреба» у «Перці» № 24 за 1974 рік) тлумачилося добрим людям, що «Не в подарунках щастя». Мовляв, краще вже обійтися без подарунків, ніж купувати халтурно зроблені. На доназ цього свого твердження автор детально описував, яких бід він натерпівся, придбавши сувеніри «Альбатрос» і «Роза вітрів», що їх виробляє Одеський ювелірний завод. Цей лист привернув увагу не тільки численних читачів «Перця», а й працівників Одеського міського комітету народного контролю. Голова комітету тов. Ермаков повідомив редакцію, що питання про роботу ювелірного заводу обговорювалося на засіданні бюро Одеського міського КП України. На директора заводу Тютюрбен Ф. К. накладено партійне стягнення і звільнено з посади.

Велика подяка

Шановний виставком! Дуже прошу передати велику подяку працівникам львівської фірми «Промінь», не всім, звичайно, а тим, котрі шиють жіночі жакети.

Два роки я вагалася: вчитися чи не вчитися шити. Майже щовечора брала з полиці книгу «Шийте самі» і, зітхнувши, клала її на місце. Страшно було. А раптом не вийде! Раптом не зможу навчитися і тканину псувати-му.

І от недавно придбала жакет. Розгорнула вдома і жакнулася: строчки криві, виточки різної довжини, кишені перекошені, навіть рукави нерівні. Ну, думаю, могу ризикнути. Бо як би погано в мене не виходило, все одно шитиму краще, ніж оті майстри з «Променя».

В. НЕРІВНА.

ПРОСТИЙ РЕЦЕПТ

На прийом до сільського лікаря прийшла літня жінка і, озирнувшись на причинені двері, пошепки сказала:

— Мій чоловік захворів. Знаєте, чим він топить піч? Сіллю!

— Дивно, — почував потилицю лікар, — щойно таке саме розповідав один чоловік про свою дружину.

Не встигла жінка вийти з кабінету, як увірвалася енергійна молодичка:

— Моя сусідка захворіла, — повідомила вона. — Як ви гадаєте, чим вона топить піч?

— Невже сіллю? — спитав лікар...

Увечері, коли лікар удома гортав довідкову медичну літературу, його чутливе вухо вловило якесь підоз-

ріле потріскування. Передчуваючи недобре, лікар кинувся на кухню і заляк, вражений. Його дружина розривала пакети з написом «Сіль кухонна» і кидала їхній зміст у... піч. Але ще більше вразився лікар, коли побачив, що «сіль кухонна» горить, як справжнє вугілля. І колір має чорний...

Схопивши півпачки чорної солі, лікар вискочив з дому і прибіг на нашу виставку.

Тут йому пояснили, що сіль, яка чудово замінює вугілля, — не новина. Її виготовляє рудоуправління

«Артемсіль». І вже виготовило у кількості 676 тонн. А рецепт дуже простий: просто сіль перевозять у вагонах, де перед тим було вугілля.

Олексій ДОВГИЙ.

сміт. Решетилівка, Полтавської області.

М. В. ГОРБАЧОВА

Дали перцю!

В одному з листів до виставному («Виставка ширнотреба» у «Перці» № 24 за 1974 рік) тлумачилося добрим людям, що «Не в подарунках щастя». Мовляв, краще вже обійтися без подарунків, ніж купувати халтурно зроблені. На доназ цього свого твердження автор детально описував, яких бід він натерпівся, придбавши сувеніри «Альбатрос» і «Роза вітрів», що їх виробляє Одеський ювелірний завод. Цей лист привернув увагу не тільки численних читачів «Перця», а й працівників Одеського міського комітету народного контролю. Голова комітету тов. Ермаков повідомив редакцію, що питання про роботу ювелірного заводу обговорювалося на засіданні бюро Одеського міського КП України. На директора заводу Тютюрбен Ф. К. накладено партійне стягнення і звільнено з посади.

П. ЩЕРБАНЬ, О. ФЕДОРЧУК.

м. Вінниця.

М. В. ГОРБАЧОВА

Дали перцю!

В одному з листів до виставному («Виставка ширнотреба» у «Перці» № 24 за 1974 рік) тлумачилося добрим людям, що «Не в подарунках щастя». Мовляв, краще вже обійтися без подарунків, ніж купувати халтурно зроблені. На доназ цього свого твердження автор детально описував, яких бід він натерпівся, придбавши сувеніри «Альбатрос» і «Роза вітрів», що їх виробляє Одеський ювелірний завод. Цей лист привернув увагу не тільки численних читачів «Перця», а й працівників Одеського міського комітету народного контролю. Голова комітету тов. Ермаков повідомив редакцію, що питання про роботу ювелірного заводу обговорювалося на засіданні бюро Одеського міського КП України. На директора заводу Тютюрбен Ф. К. накладено партійне стягнення і звільнено з посади.

П. ЩЕРБАНЬ, О. ФЕДОРЧУК.

м. Вінниця.

До 70-ліття Олександра Євдокимовича Корнійчука

25 травня — 70 років від дня народження видатного українського радянського драматурга, всевітнього політичного та громадського діяча Олександра Євдокимовича Корнійчука. З нагоди цієї дати ми подаємо уривок із його п'єси «Крилати».

Марченко. Встигнеш, скоро перерва. Сідай!
Качан повертається, сідає.
(До Овчаренка). Прощу!
Овчаренко. І так, товариші... (Читає). При комунізмі людина не буде мати на собі родинних плям капіталізму, які так калічили індивіда...
Стара жінка. А від якої хвороби оті плями?
Марченко (стукнув молотком в рейну). Питання потім.

Вийшли Ромодан і Дударик.
Вони сіли збоку на колоду.
Овчаренко. При повному комунізмі не буде таких жадлих рис минулого, як ревності, заздрістості, скаржливості, зиску... При комунізмі не буде грошового обігу. Не буде ринків з властивими їм законами ринкової ціни... Не буде держави... Не буде армії... Не буде...
Коровай. Вибачте, товаришу доповідач, а що буде?
Овчаренко. Я вас не розумію. Що ви хочете сказати?
Качан. Не перебивайте, бо й так затягнули.
Коровай. Ну, приміром, як буде при комунізмі з трудовими?
Стара жінка. Еге, скільки даватимуть?
Овчаренко. Трудові при комунізмі не буде...
Стара жінка (здивовано). Не буде?
Коровай. А що ж буде?
Овчаренко. Буде особлива форма задоволення потреб населення.
Коровай. А що П, ту форму, на ній будуть видавати чи гіршими?
Молодий тракторист. А чи буде вдовольняти з теміно-сирого швейоту?
Марченко. Товаришу Скрипка, при чому тут швейот, я вас питаю!
Скрипка. Та в мене ж весілля скоро, а я в район їздив, і в області — нема ніде. Трактористка. А чи будуть ясла? Наш директор третій рік обіцяє. Малює нема на що залийшити.
Голос. У тебе свекруха є, нехай дивиться...
Трактористка. Яке твоє діло! Свекруха не хоче. Вона в драмгуртку грає...
Голова колгоспу. А чи буде етерніту в достатку? Ми ферму збудували...
Голос. Не буде, вкравай очеретом!...
Ланкова. А що будуть робити з п'яницями?
Голос. Безплатно горілку їм даватимуть...
Ланкова. А щоб вони не діндали... Щоб їх холера взяла!...
Марченко. Ой!...
Ланкова. Щоб з них ніколи плями не позлазили!...
Марченко. Ой!...
Ланкова. А що мені майбутнє, коли наш голова сьогодні колгосп пропав...
Голос. Не гарячись, він швидко проп'є та поїде у другий голозувати...
Голос. Не лай його, він заслужений інвалід. Одна його рука в коморі колгоспу, а друга — в райвиконкомі!...
Марченко. Тихше!
Коровай. А чи буде МТС за врожай відплатити?
Марченко. Коли?
Коровай. Тепер.
Марченко. Товаришу Коровай, ви хропли під час доповіді, а тепер своїми запитаннями ставите доповідача в незручне становище. Товариш про повний комунізм говорив, а ми з вами сидимо на його порозі.
Коровай (розсердився). А мені надоїло сидіти на порозі. Я хочу перелізти в повний — тому і питаю...
Марченко (стукнув молотком у рейну). Закликаю до порядку!...
Голос. Поклади молоток, не затискуй демократію!...
Голоси. Вірно! Не затискуй!...
Марченко кинув молоток на стіл, взяв склянку, підійшов до Овчаренка, підняв графин, наливає. Подув вітер, і дві сторінки доповіді полетіли...

Коровай (крикнув). Держіть! Ловіть!
Члени президії побігли, підняли листки, приносять.

Дударик (підійшов до столика президії). Коровай правду каже... Я теж хочу спитати, чи будуть такі директори МТС, як наш Іван Іванович Соха?...

Сміх.
Марченко. Тихше! Товаришу Дударик, ваше питання теж не на часі. Товариш Соха прем'ї одержує... Ніхто їх зняти не може.
Голос. А де він?
Марченко. За секретарем райкому поїхав.
Голос. На чому поїхав?
Марченко. Товаришу Овчаренко, будете зразу відповідати чи потім, коли доповідь закінчите? Товариші, припиніть двіжені! Качан, сідай!

Качан. А чи буде сьогодні перерва?
Марченко. Потерпіть ще трохи. Так як, товаришу Овчаренко?
Овчаренко. Товариші ставлять питання цікаві, але вони не мають прямого відношення до моєї доповіді. Я закінчую. (Починає читати). В своїй капітальній праці товариш Нудник блискуче доводить...
Ромодан (підходить до Овчаренка). Вибачте, Гаврило Онуфрійовичу. Якраз питання товаришів мають пряме відношення до вашої доповіді, бо майбутнє народжується в сучасному житті, і коли ми не створимо багатства продуктів сільського господарства, то всі наші розмови про світле майбутнє будуть схожі на проповіді, а не на бойову програму партії, за яку треба боротися щодня і філософам, і трактористам — нам усім.
Марченко. А ви хто будете?
Дударик (з піднесенням). Це новий секретар обкому партії Петро Олександрович Ромодан.

Марченко. Просимо до президії!...
Всі встають і гаряче аплодують.
Ромодан. Дуже вас прошу: не вставайте і не аплодуйте. Я ще тут нічого путнього не зробив, а за чин аплодують тільки дурням (посміхнувшись), щоб вони не журилися. Я ж, вибачте, поки що себе таким не вважаю...
Всі засміялись, а Коровай почав аплодувати. Ромодан дивиться на нього.
Коровай. Вибачте, це я авансом, бо дуже вам бажаю успіху.
Ромодан. Спасибі. (Сідає).

Олександр КОРНІЙЧУК
Дружний шарж А. АРУТЮНЯНЦА.

ДІЯ ТРЕТЯ
КАРТИНА ПЕРША

Двір МТС. Вдалині видно — стоять корпуси під черепицею, за ними — машини: трактори, комбайни... А далі біжать проводи над буйно-зеленою плантацією цукрових буряків. Ліворуч у садах будинки.

На передньому плані під старим дубом на траві і на низеньких лавах сидять трактористи, комбайнери, голови колгоспів, службовці МТС... За столиком президії — секретар партійної організації МТС Марченко і два члени президії. Над столиком президії висить прив'язаний дротом до гілки дуба невеликий шматок рейки. Поруч, за другим столиком, стоїть Овчаренко. Він тримає в руках доповідь, і коли закінчує читати сторінку, кладе її на столик і, щоб не здув вітер, ставить на неї великий графин з водою. Видно, доповідь читає давно, бо під графином багато сторінок, а води в ньому мало.

Овчаренко (ні на кого не дивиться, читає). Однак всібічні індивіди в комуністичному суспільстві не будуть володіти всіма спеціальностями. І при комунізмі буде розподіл праці. Дозвольте мені знову процитувати, що з цього приводу говорить наш відомий учений, доктор філософських наук товариш Нудник. В своїй капітальній роботі товариш Нудник глибоко розкриває основні риси комунізму. Цитую з капітальної праці товариша Нудника. «Основні риси комунізму глибоко розкриті з геніальною прозорливістю великим основоположником марксизму Карлом Марксом. Карл Маркс, як відомо, вчить...» Цитую Карла Маркса з капітальної книги товариша Нудника...

Марченко. Вибачте, товаришу Овчаренко. (Встає, звертається до всіх). Товариші! До нас у МТС приїхав сам товариш Овчаренко, щоб зробити доповідь на відкритих партійних зборах. Ми запросили на ці збори і голів колгоспів. А що ж у нас вийшло на сьогоднішній момент? Товариш Овчаренко (дивиться на нього, Овчаренко п'є воду) не пожалкували для нас неділі, дуже уважно читають нам уже дві години, в той час, коли, може, і їх у неділю чекають дома жінка та діти, а окремі товариші в цей момент систематично сплять, а Коровай Мехтодь навіть хроплять. (Чути, як хропить товстий Коровай). Штовхайте його! Голос з місця. Штовхали, не помагало...

Марченко (розсердився). То смикніть за його вуса, щоб аж у носі закрутили!...
Голос. Зараз смикнемо.
Всі дивляться на Коровая. Молодий тракторист смикнув за вуса. Коровай крикнув «Гай!» і чхнув, потім протирає очі і питає голосно: «Кінчив?»

Марченко (взяв зі столика дерев'яний молоток, легенько стукає по рейці). Прощу слухати уважно! Продовжуйте, товаришу Овчаренко...

Овчаренко. Вибачте, я трохи затягнув доповідь. Я пропущаю кілька сторінок... Голоси з місця. «Нічого нічого». «Катай, катай усе...». «Наш директор до третій півнів говорить...». «Ми звикли...».

Марченко. Тихше! Молодь, припиніть двіжені... Качан, ти куди?
Качан. Я зараз...

— Поганенько працюєш, Пікуля! — докірливо вичитував начальникові ЖЕКу керуючий райжитлоуправлінням. — Дивись-но, скільки скарг на тебе понаписували... Ремонтуєш неякісно... Запчастин у твоїх майстерів ніколи нема... Відвідувачів годинами у себе в приймальні маринуваш!...

— А що робити, Степане Лукичу? — тяжко зітхав Пікуля. — Персонал у мене, знаєте який. А матеріальне постачання! То того нема, то іншого. А пожиттєві хіба розуміють? Їм усе терміново давай. Ось і скаржаться.

— Ти мені, Пікуля, що пісню кинь! І постачання, і кадри в усіх однакові... Треба вміти налагодити справу. На тебе ось скарги пишуть, а у сусіди твого — Підпригори — повний ажур! Ти був у нього? Цікавився, що й до чого?

— Ніколи, Степане Лукичу, слово честі, ніколи. Цілісний день крутишся, наче в'юн. Коли вже по гостях ходити?...

— Погано працюєш, Пікуля! Погано! — Керуючий перегорнув декілька листків настільного календаря. — Тоді ось як зробимо: у наступну п'ятницю я сам за тобою заїду — разом до Підпригори завітаємо.

...Почесних гостей улаштували в першому ряду. Був чудовий весняний вечір. Із найближчих клубів доносилися чарівні пахощі перших квітів, назви яких Пікуля давно позабував. Він сидів поруч із керуючим і розгублено дивився на все сумними очима.

Біля одного з багатоповерхових велетнів «господарства» Підпригори було споруджено імпрорізовану естраду. На лавках розсаджувалися мешканці. З естради сипав синкопами самодіяльний вокально-інструментальний ансамбль.

Та ось музика стихла. Двоє двірників, стилізованих під Іванів-царевичів, винесли з-за ширми тиражний барабан, і до мікрофона підійшов сам Підпригора.

— Добрий вечір, друзі! Сьогодні у вас у гостях знову «Жукототі». Перший номер нашої програми — розіграш кранів до кухонних змішувачів. Опускаємо в барабан кулі з номерами квартир, мешканці яких подали заявки на ці крани. Таких куль виявилось п'ятнадцять. Виграють, як ми попереджали, шість!.. Увага!.. Поїхали!..

«Барабан вращається і земля вращається...» — хвацько гримнули вокально-інструментальні хлопці. Іванів-царевичі розкрутили колесо міфічної Фортуни, і начальник ЖЕКу приступив до священнодійства. За кілька хвилин крани вже мали своїх господарів.

— Привітаємо лауреатів! — саяв широкоформатною усмішкою Підпригора. — І перейдемо до наступного тиражу — розіграємо віконне скло!..

— Ну, то які! — підморгнув Пікуля шеф. — Оце — так, Степане Лукичу! Оце — клас! Весело! Культурно! Черги ніякої, і скаржитись нема на кого — лотерея!.. Спасибі за науку...

Казимир СОСИС.

— 3 такими здібностями тобі б у цирку виступати.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

А. І. Головенько, будучи головою колгоспу ім. Петровського у Немирівському районі на Вінниччині, керував господарством помаленьку. Ніколи він не поспішав і в справі не дуже вникав. Самому голові це було тільки на велику користь: більше вільного часу на турботи про власне господарство. А ось у колгоспі, куди не кинь — всюди клин. Тут не сплановано, там не одбудовано, та ще й борги — кінців не звести. Колгоспники написали про це лист Перцеві.
Голова Немирівського районного комітету народного контролю тов. Пономаренко повідомив редакцію, що факти підтвердились. За послаблення керівництва і допущену безгосподарність у колгоспі Головенька А. І. притягнуто до партійної відповідальності і звільнено з посади голови колгоспу.

НЕЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ

— І не амовляйте, не хочу я переходити до київського «Динамо». Буду грати за свій рідний «Бульдозерист».

Без слів.

— Комісія заявила, що не прийме фабрики в експлуатацію, поки не збудує очисних споруд.

Народні усмішки

СПІВЧУТТЯ

Священнік вінчав в церкві пару, а майбутнім чоловікові і жінці — кожному в своєму кутку. Зігнувшись, благословив і співчутливо мовив:

— Господи, прости їм, бо не відають, що творять!

Повідомив Є. ГАСАН
із м. Тернополя.

РОЗМОВА ПО ТЕЛЕФОНУ

— Добрий день, Іване Івановичу. Дружина і я запрошуємо вас до себе в неділю на обід. Посидимо, поговоримо. А то якось негарно виходить: разом училися в інституті, разом працюємо в одній установі, а за обіднім столом за стільки років так і не зустрічалися.

— Дякую, Петре Петровичу, але ви поспішили із запрошенням: я ще не захистив дисертації.

— То дуже прошу вибачити!
Повідомив Т. ЧАСНИКОВСЬКИЙ
із м. Донецька.

СЕРІОЗНА ПРИЧИНА

— Петрику, чому ти погано вчишся, а Василь добре?
— Бо Василь на два двори ближче до школи живе.

Повідомив В. ГАВРОНОВСЬКИЙ
із м. Змієва Харківської області.

ХОТІВ ПРОВЧИТИ

Батько (знімаючи павука): — Ченай, шибенику, я тебе навчу курити!

Син: — Ой не треба! Я вже вмію!
Повідомив М. МИШАНИЧ
із с. Розтоки Закарпатської області.

ПОЯСНИВ

— Тату, а чого, коли мама розгнівається, каже: «Чорт би тебе взяв!» Чому вона ніколи не каже: «Чортиця б тебе взяла!» Хіба чортиць немає?

— Є, синку. Та, на жаль, не вони чоловіків беруть, а чоловіки — їх.

Повідомив І. СЬОМКО
із с. Підбірців Львівської області.

ПОЩАСТИЛО

Приснилось матушці, нібито вона потрапила до пекла. Бачить: батюшка її в казані у гарячій смолі по шийці сидить.

— Ох, як же ти й мучишся, бідний! — заголосила.

— Е, мені ще нічого, — весело відповіла батюшка. — Я стою на голові в архієрея!

Повідомив М. ЩЕПЕНКО
із м. Носівки Чернігівської області.

УВАЖНИЙ

— Поглянь, який бунет квітів тобі чоловік несе. Поспішай, аж спотикається.

— То десь накрив, так біжить, щоб не спіймали.

ПРОЧИТАЙ

Побачивши, що дружина читає журнал «Человек и закон», Петро сказав:

— Що там цікавого? Дай почитаю.

— На, може, й тобі яка стаття підійде.

Повідомив О. ДЯЧЕНКО
із с. Нагірного Київської області.

Дали
перцю!

ЛІТЕРАТУРНІ НАРОДІ

НУ Й ЗАДИМЛЮ!

Помовчимо про край. Про нас мовчимо. Вже пахне осінню. Легким осіннім димом. Злітає дятел. Тинь соєни за ним. Знялися з диму, полетіли в дим. Ваги навіплі. У осені та змил. Одногова легкий гостює дим. Над бором дим. Ще вище павутиння. У серці дим. І дим у картоплинах... і т. д. (Виктор БАРИШПОЛЬ. Вірш «Помовчимо про край», газета «Молода гвардія» від 7 серпня 1974 р.).

Помовчимо про край, звятиг, час — Про це багато пишуть і без нас! Ми не горим завітанням могодям, Бо в душі заветів осінній дим. У серці й картоплинах дим легкий, Мов приятель, гостює залюбки. Вплітається у дерево життя. Ваги навіплі. Повзе у майбуття. Десь є вогонь, й бачу тильний дим. Знімаюсь з диму. Відлітаю в дим, Шлейф диму до редакції несучу — Ну й задимлю газету полюсу!

КОНСЕРВОВАНИЙ ГЕРОЙ

Срібно-білою сідлою крутять Заметіль. В нього скроні поселені круто. На вустах його сіль. Притуляю шорсткі долоні — Обертот голова. І долоні його солоні. І слова. Посербив йому сідлою скроні Затамований биль. Він солоний. Увесь солоний. Бєсь він — сіль. (Тамара КОЛОМІЄЦЬ. Із збірки «Рівнодення». «Рад. письменник», 1974 р.).

Ой солила героя, солила — Обертот голова. Сіль на скроні, долоні ліпила, На вуста, на слова. Хоч солоні круг нас, срібно-біла Здійнялась заметіль — Я завбачливо думи солила Й затамований биль: Щоб, підкопаний часу бистріною, Світлий образ не вмер... Тож герой консервований тліня

Не зазнає тепер! Емілія САТАЛКІНА.

ПРИКЛАД З АРИФМЕТИКИ

Спекулював... Купив авто І дачу ув Одесі. Розкошував він на всі сто, А врешті — «сів» на десять...

Микола НЕТЕСА.

м. Гребінка
Полтавської області.

ЕПІТАФІ

СИМУЛЯНТОВІ

І досі люд нам тим мудрує: Чи вмер цей тип, чи симулює?

ШАБАШНИКОВІ

Нелегко тут йому лежати — Йдучи з життя, не встиг шабашку взяти.

СВАРЛИВІЙ ЖІНЦІ

Ні в пеклі, ні в раю їй місця, бач, нема — Пересварилась з усіма.

Василь СУХОМЛИН.

м. Крелевель
Сумської області.

АМЕРИКА БЕЗ КОСМЕТИКИ

Сполучені Штати Америки «світом рівних соціальних можливостей» пишню величаються. Ним величаються — питає? Страшенно правдивою, до неможливості об'єктивною, божественно совісною американською пропагандою, у тім числі і їхньою «Вільною» пресою.

Якщо вірити цій гучній пропаганді, то в Сполучених Штатах стільки накопичено всього добра, всіляких райських благ, що тільки греби, тільки греби! Тільки на повні гав, тільки не забувай, що лише дурна курна гребе од себе, і ти житимеш, як у боженьки за лазуху, і копить тобі тих райських благ по самісіньку зав'язку. Допить і тобі, і твоїм дітям, і твоїм онукам, і твоїм правнукам. А захочеш — можеш мільйонером стати, а розгуляється апетит — можеш і в мільярдери вискочити. Це простіше пареної ріпи. Буде в тебе власна вілла на благословенних Гавайях, з Нільсоном Ронфеллером будеш на коротку ногу, на власному фешенебельному лімузині до нього на звані обіді їздитимеш.

А потягне тебе до політичної діяльності — будь ласка, ставай сенатором або сідай у президентське крісло — чи теж робота «не пильна». Аби в тебе тільки охота була державою керувати.

Одне слово, кожен громадянин Америки живе, як у бога за лазуху, бо всім тут радісно усміхається позакласова, добра, щиросерда, як весна, леді Фортуна. Усіх без розбору й відбору вона щедро обсилає казновими благами, радістю і щастям. Але краще читайте нотатки, що я їх передруковую з тієї ж американської преси, і ви самі в тому переконаєтесь.

«ПЕРЕЦЬ».

Злочинність серед дівчат віком від 13 до 19 років у США за останні роки різко зросла. За кількістю шахрайств, магазинних крадіжок, бійок і споживання наркотиків дівчата уже зрівнялися з представниками «сильної статі».

«Нью-Йорк таймс».

Оснащені вантажними машинами з цистернами, автогеном і потужними насосами, банди грабіжників у США крадуть жилові відходи (жир і масло, використані для приготування харчів) на суму від 6 до 10 тисяч доларів на тиждень. За свідченням Тома Блантона, директора компанії, яка переробляє жилові відходи для використання в корм худобі, цей вид грабунку тепер процвітає по всій країні. «Причина цього — інфляція, — сказав Блантон, — за рік ціна на них підскочила в чотири рази».

«Нью-Йорк таймс».

«Куди б ви не поїхали, скрізь помітите різкий контраст між багатими й бідними у кожному штаті, а часто й у кожному місті, великому й малому. У великих містах багато грошей — фантастичні ціни — платять ті, хто знаходиться нагорі, і водночас серйозних труднощів зазнають прості люди — і на початку і в кінці свого сімейного життя».

Із статті Джеймса Рестопа в «Нью-Йорк таймс».

Американські бібліотеки зазнають утруднень від високих цін у країні та, крім того, ще й власних фінансових і тому змушені зменшувати кількість книг, що виходять у періодичних видань на своїх полицях.

Ціна книжки в твердій обкладинці зросла з 8 доларів у 1968 році до 13 доларів у 1972-му. Періодичні передплатні видання також дорогі: наприклад, ціна бібліографічного довідника з хімії, необхідного багатьом університетським бібліотекам, підскочила з 700 доларів у 1965 році до 2400 в 1974-му.

Вартість багатьох газет і журналів, що надсилаються поштою, зросла майже вдвічі у порівнянні з 1972 роком.

«Крісчен сайєнс монітор», Бостон.

Електрика в Сполучених Штатах подорожчала так, що рахунки за електроенергію можуть у прямому розумінні вигнати багатьох американців із житла.

Абонент, який мешкає в цілком електризованому односімейному будинку, що обслуговує компанія «Консолідейтед Едісона», платить за електрику в середньому 252 долари 52 центи на місяць.

«Нью-Йорк таймс».

«Це невеликий сектор центральної частини Детройта... Тут такий клубок соціальних проблем — безробіття, наркоманія, — що будь-який, навіть найзагартованіший соціолог збожеволіє. Кожного року в цьому районі з 91 тисячею чоловік населення убивають людей більше, ніж в усьому Лондоні».

... В Детройті нараховується близько півмільйона одиниць вогнепальної зброї — по одній на кожних трьох мешканців. Після заворушень у 1967 році багато хто завіз пістолети і гвинтівки і місто перетворилося на озброєний табір. З тих пір кількість убивств більш ніж подвоїлася, перевищивши 800 на рік.

Крім того, щорічно рятують іще 4500 чоловік, які в іншому разі померли б од вогнегнелітних ран.

Із статті журналіста Джереми Вейера, вміщеній у англійському тижневику «Обсервер».

Правду кажуть, що факти — уперта річ. Їх не може замовчати навіть «вільна» преса США. Нічого не попишеш — шила в мішку не сховаш! Як бачите, отака вона, Америка без косметики...

Мілітаристські прагнення Білого дому, замасковані цинічною демагогією і брехливими твердженнями про «ріст радянської загрози», викликають почуття гніву в трудовій Америці, на плечі якої важким тягарем лягають величезні витрати на фінансування військової авантюри Пентагону.

— Ну, чим ви не задоволені? Хіба не бачите, все йде на врятування демократії!

«Дейлі уорлд», Нью-Йорк.

— Це якась помилка, нас уже вчора пограбували.

«Нью-Йоркер».

— На жаль, мушу сказати, що у вас таке ж здоров'я, як і в долара.

«Чікаго дейлі ньюс».

Незважаючи на оптимістичні пророкування урядових експертів, темпи росту доромачньої США не знизилась, а, навпаки, підвищилась. Американці на гіршому досвіді переконуються, що ніякі «надзвичайні заходи» не врятують їх від важкого гніту інфляції.

— Признаюсь, це єдина галузь, де урядові вдалося ліквідувати інфляцію.

«Чікаго сан-Таймс».

А почалося з «дванадцяти колін»...

Якби він не став композитором, то, очевидно, був би поетом. І не виключено, що сатириком. Бо написати:

Музиканти вдарили по струнах...
Струни різнули слухачів,
А слухачі... побили музикантів, —

може людина, яка не лише причетна до музики, а й має сатирично-гумористичне відчуття... Та не станемо гадати, ким би він був — Олександр Іванович Білаш, — зупинимось на тому, ким він є. Але спершу — трохи біографії. Років йому — 44 з «хвостиком». Має двох доньок і дружину-співачку. Заслужену артистку республіки Ларису Іванівну Остапенко — першого слухача й «випробувача» його творів. Має він роля, за яким створив:

а) близько 300 пісень;
б) оперу «Гайдамаки» й монооперу «Балада війни»;

в) балетну симфонічну сюїту «Буратіно»;
г) музику до тридцяти з гаком фільмів та багатьох спектаклів;

д) і за яким творить оперу «Прометей» (за поемою А. Малишка). У паузах між музикою пише «для себе» вірші та сатиричні мініатюри.

І має він ще старенький акордеон на тридцять два басы. З того акордеона колись і почалося все. Грав у селі на вулиці, на гулянках. Репертуар мав багатий, а техніку — неймовірну: коли витинав польку, не видно було пальців — так бігали по клавішах. У сімнадцять років сам придумав вальс «на дванадцять колін» і подався в Полтаву — до музичного училища. Тут доля вирішила зіграти з сільським парубком злий жарт. Постала вона перед ним у образі естета-музикознавця, портрет якого композитор Білаш пізніше відтворить у сатиричній мініатюрі:

Він в музиці усі канони знав,
Використовував як треба домінанту.
Але, на жаль, багато злості мав
І — ані крапельки таланту.

Полтавський «знавець музичних канонів» авторитетно й категорично заявив, що в абітурієнта із

Олександр Білаш
Дружній шарж А. Арутюнянца.

села Градизька немає й крихти музичного слуху...

Сашко почепив на плече акордеон і поїхав. Тільки не додому...

Ні в Житомирському музичному училищі, ні в Київській консерваторії на композиторському факультеті доля більше не наважувалася жартувати з ним.

А потім прийшла популярність. 1962 року за музику до фільму «Роман і Франческа» він був офіційно визнаний кращим композитором року згідно опиту газети «Советская культура».

Популярність росла з кожним твором, бо в пісні він зміг поєднати земне, почуте і всотане на рідній Полтавщині, з новими ритмами життя, з сучасним пульсом усієї країни. «Впали роси на покоси» (вірші Д. Павличка), «Цвітуть осінні тихі небеса» (А. Малишка), «Ясени» (М. Ткач), «Я жил в такие времена» (М. Рибалко) — ці та інші пісні зазвучали з естради, по радіо, витісняючи невігнали, низькопробні «шлягери»-одноденки.

У нього чимало «ворогів». Особливо серед поетів-невдач, які думають, що його музика просла-

вить їхні творіння. Але Олександр Білаш поезію розуміє й вибирає тільки найкраще, найпоетичніше. Тому й «синхронна» його музика з текстами, тому й хвилюють, поносять душу його пісні: і ліричні, і патрістичні — сповнені громадянського пафосу й молодечої наснаги. Лауреат Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка, лауреат премії ім. Ленінського комсомолу та республіканської премії ім. М. Островського, заслужений діяч мистецтва Української РСР, він багато їздить по країні, багато отримує листів. Є серед тих листів і досить незвичайні. Зокрема, такий:

«Дорогий Олександр Івановичу! Пише вам колишній злодій... У Харкові на вокзалі познайомився я з Тамарою. А, між іншим, «працював» я, головне, з жінками, бо сам хлопець на вигляд геройський і симпатичний. Ну, забув Тамарі бачи компліментами (це я вмію!), посплав купити щось із харчів, а сам — за її два чемодани і хотів «кіг-ті рвати» — тобто утікати. І раптом хтось поблизу ввімкнув транзистор, і полинула пісня:

Два кольори мої, два кольори,
Оба на полотні, в душі моїй оба.
Два кольори мої, два кольори,
Червоний — то любов, а чорний —
то журба...

Хочете вірте, Олександр Івановичу, а хочете — ні, прикипів я на місці, і чого тільки не передумав за ті хвилини... Одне слово, «помилувала» ваша пісня Тамару. Між іншим, тепер — мою законну дружину. І з минулим я порвав...»

...Його пісні давно вже перестали бути лише українськими. Їх співають комсомольці БАМу і шахтарі Караганди, співають на Далекому Сході і в Казахстані. «Подумати тільки, — пишуть композиторові дві жінки з Уралу — бібліотекар та інженер, — наскільки б ми були біднішими духовно без вашої музики!».

До цієї характеристики важко додати ще щось. ...А подумати тільки: почалося все з вальса «на дванадцять колін»!

Ів. НЕМИРОВИЧ.

І богу свічка, і чорту кочерга

До редакції надійшов лист. Жителі села Великі Кліни Голопристанського району Херсонщини писали:

«...Бухгалтер експериментальної станції баштанинства с. В. Кліни Храмцова Л. К. і ст. бухгалтер Краснова В. П. продали сім тонн державних кавунів на суму 2500 крб., а гроші привласнили. Про це стало відомо міліції, але діло замазали. Старший бухгалтер Краснова тихенько поклати гроші в касу. Храмцову перевели головою колгоспу «Шлях до комунізму», а В. П. Краснову зробили головою станції»...

Редакція надіслала цього листа у районну прокуратуру. Виконуючий

тоді обов'язки прокурора, а сьогодні помічник прокурора А. Я. Вишневецький не забарився з відповіддю:

«...Факти, викладені в листі жителів села В. Кліни про зловживання з боку старшого бухгалтера експериментальної станції баштанинства села В. Кліни Краснової В. П. і бухгалтера Храмцової Л. К., підтвердились. Завдані збитки відшкодовано. Ст. бухгалтера Краснову з роботи увільнено. Листа жителів села В. Кліни надіслано в Голопристанський райвідділ внутрішніх справ Херсонської області для розслідування і притягнення винних до кримінальної відповідальності».

Маючи такий документ, підписаний такою солідною особою, Перець повідомив читачам: мовляв, справедливість восторжествувала. Махінатори виведені на чисту воду і будуть покарані згідно з законом.

Минув після того тиждень чи два, як знову подали читачі голос: «Перець, обиганнів тебе А. Я. Вишневець-

кий. Обдурив. Махінаторки преспокієно працюють».

І виявилось, дійсно, виконуючий обов'язки прокурора обдурив редакцію.

— Як же воно так вийшло? — питаю Антона Яковича.

— А що вийшло? — дивується Антон Якович, ніби не знає, про що йдеться.

— Що ви редакції фальшивку прислали!

— Я правду написав.

— Яка ж правда, коли махінаторки працюють?

— Значить, не будуть працювати.

— Мабуть, будуть, бо в міліції кажуть, що Краснова зовсім не винна, що у вчинках Храмцової теж нема кримінального злочину.

— Винна. І та винна, і та винна.

— То чому ж вони тоді працюють?..

Отака вічна казка. Як про білого бичка. Тільки з вуст помічника прокурора району вона звучить не дуже солідно. Несолідно, видать, і те, що виконуючий обов'язки прокурора зберіг у собі риси отої чиновницької безвідповідальності, бюрократичної самовпевненості. А може, у даному випадку не солідно — не те слово? Очевидно, у юридичній практиці такі вчинки кваліфікують дещо інакше.

Є. ДУДАР,
спец. кор. Перця.

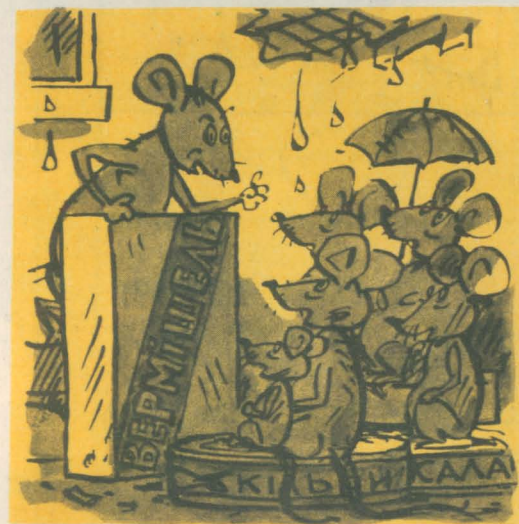
Голопристанський район
Херсонської області.

А ТОВАРИ ЦВІТУТЬ...

Чотири роки Старокостянтинівська райспоживспілка (Хмельниччина) збиралася ремонтувати крамницю в селі Миролобне-1. А крамниця та у такому стані, що їй уже й напівлінійний ремонт не допоможе. Вона 20 місяців не працює. Товари на сорок з лишнім тисяч карбованців цвітуть від волги.

— Нічого, — втішає покупця голова правління райспоживспілки. — Перецвітуть, а тоді ми їх переорієнтуємо.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— Ми не можемо більше чекати на ремонт крамниці! Треба тікати звідси якомога швидше, поки не впали стіни. Та й харчі тут такі, що легко потруїтисі!

КАРИКАТУРИ З НАТУРИ

(Листи коментують художники)

НА САМООБСЛУГОВУВАННІ

Коли маршрутні автобуси наближаються до села Тернівки Бершадського району на Вінничині, то водії б'дуться. Тут таме бездоріжжя, що автобус з багнюки можуть антигати тільки воли І... пасажирів, які поспішають додому.

Мал. В. ГОРБАЧОВА

— Ану, натисніть, громадяни пасажири, бо в графік не викладаюся!..

ПЛАТФОРМА ЗАМІСТЬ ПАРАСОЛЬКИ

Ще в 1967 році на дільниці Київ—Ніжин Південно-Західної залізничі пішли електрички. Тут були побудовані висотні платформи. А зали для чекання залишилися старі. 1972 року на зупинці Попудренка знесли і старий зал. Пасажири гадали, що натовість збудують новий... Та помилилися. Тому ось уже три роки люди від дощу і снігу ховаються під... платформою.

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

— Проблему легко вирішити. Поставте під платформу двос дверей і прилаштуйте вивіску «Зала для чекання».

ЧИ ЗНАЄТЕ ВИ, ЩО...

...звичайна тракторна будка може замінити сільську крамницю. Перший такий експеримент провела Кам'янська райспоживспілка (Черкаської області) в селі Косарах. Про культурне обслуговування населення говорити ще рано, але деякий виторг тут уже є.

...пилосос «Вихор» випускає Мелітопольський завод «Побутмаш». Якщо ж ви купили бракований і надуваєте відіслати його на завод, то пам'ятайте, завод його уже назад вам не поверне. У цьому переконалася завідувача дитячим садком радгоспу «Хлібороб» Нижньосірогозького району Херсонської області А. Копенко. Вона мала необережність придбати той «Вихор» для дитсадка, а 18 вересня 1974 року відіслала на вишезгаданий завод. Досі ні слуху, ні духу.

...на території села Млієва (Городищенський район Черкаської області) знайдено цікаву споруду, що ду-

же нагадує сучасну школу, але в початковій стадії будівництва. Хто будував її, коли, поки що не встановлено. Пошуки тривають.

...Берестечко (Волинь) буде незабаром першим містом селищного типу, подібним до Венеції. Першим водним каналом тут планують зробити вулицю імені 300-річчя возз'єднання України з Росією. На цій вулиці є все: хвилі, що плюскотять у глибочезних ямах, будинки і паркани, які давно потопляють у воді. Немає поки що тільки одного — венеціанських гондол. Але міськрада обіцяє незабаром придбати їх.

...коли у будь-якого жителя Погребищенського району (Вінничина) зіпсується телевізор марки «Електрон-206», то його в районному телеательє триматимуть доти, поки не мине строк гарантії. Саме так має статися і з телевізором, який здав в ательє кілька місяців тому колгоспник із села Морозівки В. С. Правдюк.

РАДІСТЬ

ГУМОРЕСКА

На роботу я з'явився, напоений радістю. Увірвався до кабінету, мов вихор, по-молодецькому пройшовся на руках по підлозі. Перелякана прибиральниця тьотя Мотя випустила з рук відро з водою і очманіло позадкувала до дверей. А я з ентузіазмом зробив акробатичне сальто, внаслідок чого зі стелі зірвалася люстра, а два стільці з гуркотом вилетіли у коридор. Тут саме нагодився Дибенко, керівник нашої філії.

— Що трапилося? — питає.

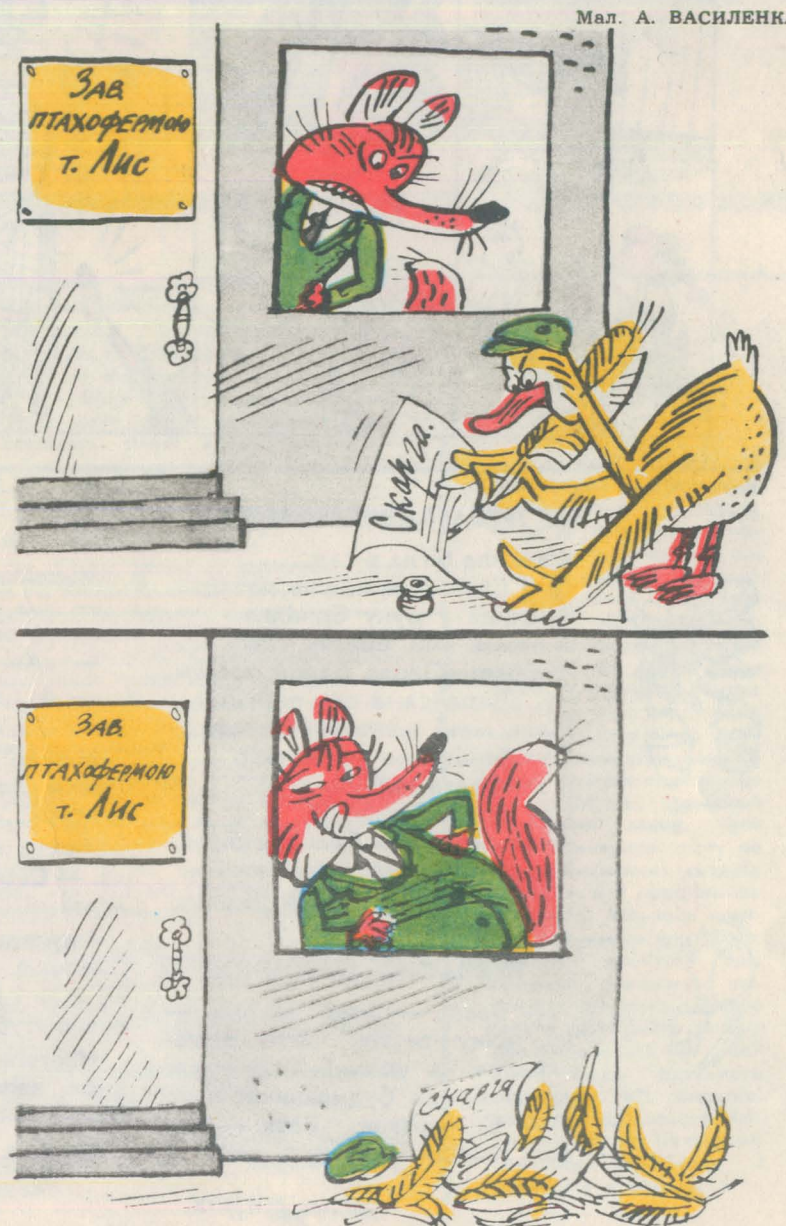
— Радість у мене, — пояснюю. — Веселюся!

Ухопив його за петельки — аж через вісім сходиночок перелетів. Приходили інші товариші — у білих халатах. З носилками, з мотузкою добрячою. Насилу відхрестився. Забарикадував двері двотумбовим столом і знесилено опустився на диван.

«Заспокойся, Васю, — кажу собі. — Візьми нерви в руки. Чого радієш? З якої причини? Отож розберися у всьому. Спокійно. По порядку. У «Спортлото» не вгадав жодної цифри. Премії не отримав. На роботі неприємності. Син із школи вісімнадцяту двійку приніс. В автобусі нового плаща забув... А ти радієш. Через голову перекидаєшся. Чому?».

Прикушую губу й починаю напружено ворухити мізками — аж волосся на голові дибки стає. І раптом! Раптом пригадую. Так он воно що! Це ж у мого сусіда по квартирі Коляда дача згоріла!..

Віктор СЕМЕНЯКА.

Проба пера.

ТАЄМНИЦЯ БУДДИ

БАЙКА

Як хвилям синім океану,
Як гангських лотосів квіткам,
Немає ліку всім дивам
Священно-тайним Гіндустану!
Скоріш осягнеш ти нирвану,
Аніж віднайдеш ключ дивам
Таємно-тайним Гіндустану!
І все ж одне відкрию вам —
То крапля в морі Гіндустану...

В Аджанті є прадавній храм,
Споруджений безвісними руками,
Коли явилась небесам
Зірниця сяйна махаяни.
Є в нім простора зала. Там
У сутні твоїм очам
Немало дивних див постане...
Та є одне — то диво всім дивам!
При нім чудуються мандрівні люди:
В скелястій ніші в давнину,
Ніч недоспавши не одну,
Хтось висік статую святого Будди.
Як прийде ти — то й ти побачиш дивину:
Сьогодні Будда усміхається неначе,
А завтра — гнівен він чи гірко плаче;
А ще прийди — побачиш Будду в сні...
Я довгі, довгі дні
Шукав, питаю усюди,
Хто відгада загадку Будди.
Лиш золото й допомогло мені:
«Дивись! — Чернець шепнув на вухо мило, —
Посвітач я несусь лівіш», —
Враз Будду смутком-хмарою покрило.
«Дивись! Посвітач ставлю я правіш», —
Враз Будду ніби сонце звеселило.
«У світлі, — посміхнувся, — вся сила!»
Й додав тихіш:
«Який потрібен Будда буде, —
Таким і буде Будда!»

А я скажу іще простіш:
Залежить все від клієнтури
І кон'юнктури.
Та є світільники куди хитріші!
Сказати? В однім заморським краї
Є помодерніші й олія, й гніт.
До чого й хитро ж світлотінь міняють —
Підсвічують Новий старезний Світ!

СТРАШНЕ ПЕРО
НЕ В ГУСАКА...

«Млин добре змайстрували пригласаїм здав-
ців на помел».

(Із об'яви).

Надіслав Е. ЯРУШОК.

В КЛУБІ ДК
5.Х. 74 р. новий художній фільм
ЧОРНИЙ ПАНЧОХ
Нач. 6, 8 год.».

(Із афіші).

«Якщо комусь лікар з яких-небудь причин
не радить пити натуральне кофе, то завітайте
в магазин Івано-Франківська. Де є в широкому
виборі: кава ячмінна, кава дисертна, кава
арктика, а також різне кофе».

(Із оголошення).

Надіслав В. ПАЛАГИЦЬКИЙ.

«ОГОЛОШЕННЯ!»

Кто найдёт моего пса, тому буду очень бла-
годарен. За мной 10 рублей и бутылка, кото-
рую раздадим в двоем.
вул. Кірова 26 О. М. Нікітенко».

Надіслала М. БІЛОЦЕРКІВЕЦЬ.

«Ми з Мариною не дуже сварилися тому
просимо не штрафувати то наше діло а діти
хай були не слухали бо там яксьмасте були здо-
рові гицлі і не порозганяли тих босяків. А
ми були біз пам'яті і не помінили що говорили,
бо мали зуб і дана і друга. А тепер ми поми-
рилися і не маєм зубів».

(Із заяви до товариського суду).

Надіслав В. РЕВУЦЬКИЙ.

«Прошу правління колгоспу виділити мені
путівку для оздоровлення ревматизму».

(Із заяви).

Надіслав І. ТИМЧЕНКО.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— Скажіть, будь ласка, оце і є дорога на Коростишів?

СЛОВНИК-
ЖАРТІВНИК

Синиця — дівчина з підсине-
ними очима.

Гучномовець — глухий на
весілі.

Лазня — тротуар узимку.

Всюдихід — листоноша.

І. КУЗЬМЕНКО.
м. Ніжин.

Мал. Я. КОГАНА

Без слів.

Не думай, будь ласка, що у нас
сироминість і не ночувала. Але без по-
хвальби скажемо, що ми, молодь се-
ла Старий Яр, найспівучіші в усьому
Яворівському районі. Пісні ми зати-
гуємо скрізь: на колодах, вулицях,
перелазях. Не так, як в інших селах
— у клубах, на сцені. Ми поверта-
ємось до старовини. У 1972 році наш
клуб було розвалено, і от саме відто-
ді й затигуємо.

Три останні роки, щоправда, не са-
мі — разом з будівельниками. Вони
теж затигають. Але не пісні, а будів-
ництво нового клубу. Від того зати-
гання уже вуха позакладало. При-
наймні, нас у цьому запевняє голова
колгоспу т. Деревчук.

— Скільки можна мені про це го-
ворити? — запитує він. — У мене
вже вуха позакладало.

— А скільки можна будувати? —
цікавиться ми.

Він нам не каже. Може, хоч тобі,
Перче, відповість.

МОЛОДЬ СЕЛА
(40 підписів).

Львівська область.

Про граніт, який добувають у Ян-
цівському кар'єрі, ми можемо розпо-
відати з гордістю, бо його знають у
Москві, Києві й інших містах.
Але є в нашому селищі й таке, що
чужим людям соромно показувати.
Тобі, Перче, по секрету скажемо.
Маємо на увазі магазин господарчих
товарів, який належить Вільнянській
райспоживспілки. В усі пори року в
ньому через щільний вітер сваче. Ті-
сяня тут така, що телевізори стоять
на підлозі, на телевізорах — відра, у
відрах — фарба, а зверху — фотото-
вари і художня література. Поки зна-
йдеш потрібну річ, сім потів з тебе
вийде.

Допоможи, Перче, зробити так, щоб
і в нас магазин був, як у людей.

К. САЛЬНИЧЕНКО,
інженер.

Запорізька область.

Послухай, яку пісеньку склали в
нашому селі Ковалівці:

Пішов би я на музику,
Та злітають черевки:
В магазинах ССТ
Нема шнурків, як на те.

П р и с п і в:
Майте собі на увазі —
Нема шнурків і на базі.

Цю пісню співають ті, хто має не-
щастя носити чорні черевки, бо
взагалі шнурки в магазинах є, але
тільки червоні, білі та зелені. А чор-
них — катма.

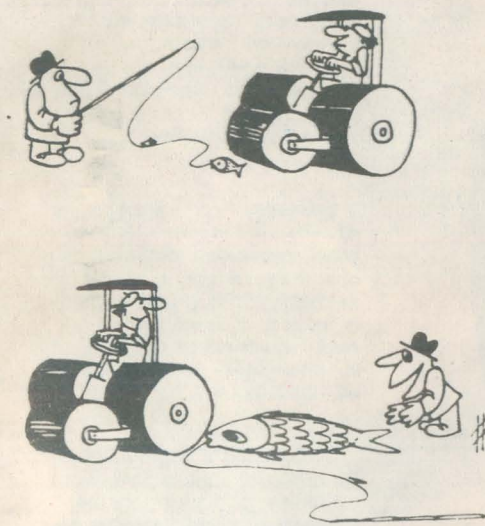
Як бачиш, Перче, наші ковалівські
кооператори — неабиякі фахівці своєї
справи: навіть зі шнурків уміють зро-
бити дефіцит!

О. КОСТИНА.

с. Ковалівка
Немирівського району
на Вінниччині.Гордієва
гордість

Серед шоферів з піагодини
Ділився досвідом Гордій:
— Розбив я, хлопці, дві машини,
А сам, як бачите, живий.

Василь КРАВЧУК.

м. Ізяслав
на Хмельниччині.— Візьму я одразу дві, бо потім не
дадуть.

Без слів.

У нас гостює
татарський
сатиричний журнал
«ЧАЯН» («Скорпион»)

Отсканировал reduktorер
для rutracker.org

Без слів.

Без слів.

— Ну, добре, піду, а то клієнт зно-
ву заріс.Головний редактор
Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: С. ГЕРАСИМЧУК, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВИЧ,
С. ОЛІЙНИК, І. СОЧИВЕЦЬ (відповідальний секретар), В. ЧЕПІГА (заст. головного
редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 41-89-12, 41-89-17, 41-89-15. Для телеграм: Київ Перець.

Журнал «Перець» № 10 (956)
(на українському мові).

Виходить двічі на місяць. Ціна 24 коп.

Здано до набору 17.ІV.1975 р. Підписано до друку 7. V. 1975 р. ВФ 10793.
Папір 70х108%. Фіз.-друк. арк. 2. Умови-друк арк. 2,8. Обл.-вид. арк. 4,54.

© Журнал «Перець», 1975 р.

Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордену Леніна комбінат друку видавництва Радянська Україна, Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94. Зам. 02290. Тираж 2 850 000 прим.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— А що ви тут робите, люди добрі?

І сміх, і гріх

Мал. В. ГЛИВЕНКА

Дівчата тепер самостійні — майже ніколи не питають дозволу батьків, коли збираються вийти заміж. А ось в Англії доводиться... Щоправда, батьки й тут ні при чому. Як повідомляє газета «Санді міррор», у будівельній індустрії Англії панують звичаї, характерні ще для часів Діккенса — робітниця не має права вийти заміж без дозволу свого боса. Інакше — геть за ворота, і шукай собі іншу роботу, яку, до речі, нелегко знайти.

***

Рівно шість діб, тобто 144 години, виступав із промовою двадцятирічний Тім Харті з міста Кун Репідз у США. До того ж говорив так складно, немов читав. Поставивши світовий рекорд тривалості говоріння, він наприкінці сказав: «Я маю ще багато чого розказати, але мені дуже хочеться спати».

***

Римський торговець старими автомобілями шукає на свій товар покупців за допомогою такого оголошення: «Якщо перед вашим будинком стоїть автомобіль, злодії вважатимуть, що ви вдома і не наважаться залізти у квартиру. Старий же автомобіль свідчить про погане фінансове становище хазяїна, що теж відстрашує злодіїв».

— Подайте, не минайте!..

І сміх, і гріх

Зоопарк у Торонто (Канада) має більше боргів, ніж відвідувачів. Тому Вальтер Грей, директор зоопарку, вдався до «побічних заробітків». Чотири горили малюють «любительські картини», щось подібне до абстрактного живопису, і ці картини продають від 30 до 50 доларів. Грей називає своїх горил «товариством справжньої богеми».

***

Табличка з написом у прийомній одного паризького адвоката: «Якби чоловіки намагалися з такою ж настирливістю утримати своїх жінок, з якою вони колись намагалися завоювати їх, розлучень було б значно менше».

***

У Лондоні в знаменитому Гайд-парку можна побачити табличку з таким написом: «Культурні і виховані люди ніколи не сміять у парку. Всім іншим це суворо заборонено».

***

Герберт Уоррен, який відсвяткував недавно століття від дня народження, — найстаріший шофер Англії. П'ятдесят років тому сів він уперше за кермо автомобіля. «Я маю добрі очі і чудовий слух, — сказав ювіляр, — єдине, що може «викинути мене з сидла», — це божевільні ціни на бензин».